

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn

SSN Halina Kiriło (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego M. M.
przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu
wyборczym nr [...],

przy udziale:

- 1) Prokuratora Generalnego,
- 2) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
- 3) Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w K.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 17 grudnia 2015 r.,

postanawia:

**wyrazić opinię, że zarzut protestu jest zasadny, lecz
naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego nie miało wpływu na
wynik wyborów w okręgu wyborczym.**

UZASADNIENIE

M. M. wniosła protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej, zarzucając nieważność wyborów przeprowadzonych
dnia 25 października 2015 r. w okręgu wyborczym nr [...] w K..

W uzasadnieniu protestu podniosła, że nieważność wyborów jest
konsekwencją nierzetelnego zliczenia przez członków Obwodowej Komisji

Wyborczej nr [...] w K., głosów oddanych na kandydatów do Sejmu RP. Według błędnych danych na kandydatkę M. M. rzekomo nie oddano w tym obwodzie ani jednego głosu. Tymczasem wnosząca protest oddała głos na siebie. Już ten fakt wskazuje, że wynik wyborów we wspomnianej obwodowej komisji wyborczej był inny, a wybory w całym okręgu wyborczym są nieważne.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokurator Generalny wyrazili opinię, że nawet przy przyjęciu zasadności zarzutów protestu, zaistniałe naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego nie miały wpływu na wynik wyborów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Inicjując rozważania w niniejszej sprawie wypada podkreślić, że instytucja protestu przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu ma konstytucyjne podstawy. Zgodnie bowiem z art. 101 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyborów na zasadach określonych w ustawie. Zasady te zawarte zostały w przepisach ogólnych art. 82 i art. 83 zamieszczonych w rozdziale 10 działu I ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2011 Nr 21, poz. 112 ze zm.) oraz – w odniesieniu do wyborów do Sejmu – w przepisach szczególnych art. 241-243 zamieszczonych w rozdziale 8 działu III tego aktu, do których odsyła (w kwestii wskazania sądu właściwego do rozpoznania protestu oraz zasad jego wnoszenia i trybu rozpoznania) art. 83 Kodeksu wyborczego.

W świetle art. 82 §2-5 Kodeksu wyborczego, prawo wniesienia protestu przysługuje wyborcom, których nazwiska są umieszczone w spisie wyborców oraz przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu. Sam protest wyborczy zdefiniowany zaś został w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego jako protest przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby. Takie określenie protestu wyborczego koresponduje z brzmieniem cytowanego art. 101 ust. 2 Konstytucji RP, a jego konsekwencją jest zawarty w punktach 1 i 2 art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego katalog zarzutów, na jakich można oprzeć protest. Są nimi: 1/ dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na

przebieg głosowania, ustalanie wyników głosowania lub wyników wyborów oraz 2/ naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalania wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Reasumując: przedmiotem protestu wyborczego jest ważność wyborów lub wyboru określonej osoby, a podstawę zakwestionowania tej ważności stanowią czyny przestępcze i delikty wyborcze rzutujące na przebieg głosowania i ustalanie jego wyników lub ustalanie wyników samych wyborów.

W myśl art. 241 § 1 i 3 oraz art. 242 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego również w przypadku wyborów do Sejmu protest wyborczy skierowany jest przeciwko ważności wyborów, wymaga zachowania formy pisemnej, a jego treść powinna obejmować sformułowanie zarzutów, o jakich mowa w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego oraz przedstawienie lub wskazanie dowodów na ich poparcie. W sytuacji, gdy następuje merytoryczne rozpoznanie protestu (w składzie trzyosobowym w postępowaniu nieprocesowym), Sąd Najwyższy wydaje, w formie postanowienia, opinię w sprawie protestu, która zawiera ustalenie co do zasadności zarzutów podniesionych przez protestującego, a w razie potwierdzenia zasadności owych zarzutów – ocenę, czy przestępstwo przeciwko wyborom lub naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego miało wpływ na wynik wyborów.

W przedmiotowej sprawie wnosząca protest wyborczy zarzuciła nierzetelne ustalenie wyników wyborów do Sejmu RP przez członków Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w K.. Zarzut ten okazał się uzasadniony. Z przeprowadzonego w ramach pomocy sądowej przez Sąd Rejonowy w K. dowodu z oględzin kart do głosowania oddanych w tejże komisji wyborczej wynika bowiem, że w obwodzie nr [...] w K. na listę nr 6 zgłoszoną przez Koalicyjny Komitet Wyborczy Zjednoczona Lewica SLD SLD+TR+PPS+UP+Zieloni oddano 89 ważnych głosów. Wśród nich na kandydatkę M. M. oddano 6 ważnych głosów, które zaliczono innej kandydatce z tej listy – A. S.. Przy uwzględnieniu tychże dodatkowych głosów M. M. otrzymała w całym Okręgu Wyborczym nr [...] w K. 836 głosów. Lista kandydatów nr [...] zgłoszona przez Koalicyjny Komitet Wyborczy Zjednoczona Lewica SLD+TR+PPS+UP+Zieloni nie spełniła jednak warunków określonych w art. 196 § 2 Kodeksu wyborczego, uprawniających do uczestniczenia w podziale mandatów w okręgach wyborczych. W konsekwencji tego, mimo zasadności zarzutu

podniesionego przez wnoszącą protest, stwierdzone naruszenie przepisów art. 228 § 1pkt 8 i § 2 Kodeksu wyborczego nie miało wpływu na wynik wyborów do Sejmu RP w tym okręgu wyborczym.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy z mocy art. 242 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego wydał opinię jak w sentencji swojego postanowienia.